

en ganske anden Karakter end de først nævnte. Det er for mig aldeles klart, at Vedtagelsen af det vil medføre, at vi heller ikke i Aarhus faa nogen Forandring i den bestaaende Helligdagslov, og det vilde jeg betragte som noget meget uheldigt. Jeg vil derfor særlig fraraade at stemme for dette Ændringsforslag. Naar det ærede Medlem talte om, at denne Sags Gennemførelse maaste var et Led i en hemmelig Traktat, et af de hemmelige Punkter, vil jeg hertil kun sige, at jeg troede, at han, da han forleden Dag ved Sagens første Behandling blev underrettet om, at al sliq Tale hørte til de aabenbare Usandheder, ikke i Dag vilde finde Anledning til at gentage slige Udtalelser. Jeg forstaaer det ærede Medlems Stilling meget vel, jeg tvivler ikke om, at han er en Modstander af Helligdagslovgivningen; han har ikke lagt Skjul derpaa; selve Navnet Helligdagslov over en meget ubehagelig Indfyldelse paa ham, han vil absolut have det forandret; og naar han har den Opfattelse, at det bedste var, om hele Sagen strandede, er det ganske naturligt, at han arbejder for dette Maal, om fornødent ved at stille Ændringer, som kunne bringe Loven til at strande. Det er efter mit Skøn en fuldstændig Misforstaaelse at tale om, at et Ændringsforslag som det, der er stillet om Valgdagen, i Virkeligheden skulde kunne værne om Valgdagens Frihed, det gør det slet ikke. Ærede Herrer behøve jo blot at gennemlæse, hvad der staar; det hedder i Ændringsforslaget, at ingen Arbejdsgiver maa „kræve“ Arbejde udført af sine Arbejdere. Kan nogen virkelig mene, at dette i fjærneste Henseende værner om Valgdagens Frihed? En Arbejdsgiver behøver blot at sige til sin Arbejder: Vil De arbejde for mig i Dag? Svarer han ja, saa er det jo frivilligt, og saa foreligger der ingen Overtrædelse af Forbudet; men siger han nej, saa siger blot Arbejdsgiveren: Godt, saa maa jeg tage mig en anden, saa maa jeg lade dig forsvinde. Jeg vil tage et Eksempel. Det ærede Medlem har som Bladudgiver Brug ved sit Blad for en Del Referenter paa Valgdagen; han siger til dem, om de ville møde og referere paa de forskellige Steder. De kunne ganske vist sige nej; det kunne de sige, selv om der ingen Lov er; men sige de nej, kan han simpelthen lade dem vide, at saa maa han tage andre Arbejdere, og alt det kan gøres uden at komme nogen Lov for nær. At man ved et saadant Forslag kan tro i fjærneste Maade at værne om Valgdagens Frihed, det er mig ufatteligt. Hvis ikke alt, hvad der er harnslig, har inkommensureret med det ærede

Medlem, kunde jeg fristes til at sige, at saadanne Forslag med den Etikette ere ikke fri for at være noget harnslige. Der er desuden her en anden Betragtning, og det er den, at selve det Forslag, som foreligger, aabenbart slet ikke hører ind under en Helligdagslov. Naar man indskrænker sig til at bestemme, at de Regler, som gælde for Søndag og Helligdage, ogsaa skulle gælde for Valgdagene, lader det sig sige, at formelt kan et saadant Forslag gaa ind under Helligdagsloven, men naar Forslaget har en Affattelse, som det foreligger her, hører det lige saa lidt hjemme paa en Lov om Helligdagen, som enhver anden Bestemmelse, man kunde ønske at træffe. Jeg kunde f. Eks., for at nævne blot eet, ønske en Forandring i Dyrplagerilovgivningen, og naar jeg stillede Forslag derom paa denne Lov, vilde det være med samme Føje som det her foreliggende. Valgdagen er et Æmne, som maa behandles i en særlig Lov. Vil det ærede Medlem have den Sag frem nu, vil jeg tilraade ham at komme med et hærligt Lovforslag, og saa bør han behandle Spørgsmaalet ikke som her fuldstændig løst, men undertaste det en nøje Overvejelse, tage baade de politiske og de kommunale Valg med og træffe Bestemmelser, der virkelig beskyttede Arbejderne mod Pres fra Arbejdsgivernes Side. Dette Forslag kan i ingen Henseende naa det Maal, der tilsigtes; det er fuldstændig betydningsløst, hvor Talen er om Valgdagens Frihed. Derfor finder jeg, at det vilde være aldeles urimeligt, om man vilde ofre Udgiften til at faa en nyttig og god Lov for et Forslag, der kun i Skindet, men ikke i Virkeligheden gavner Arbejdernes Frihed paa Valgdagen det allerringeste. Jeg vil derfor tilraade at stemme imod dette Forslag.

Justitsministeren (Nellemann):

Jeg kan efter de Udtalelser, der ere fremkomne fra den sidste ærede Taler, fatte mig kort angaaende min Stilling til Ændringsforslagene. Jeg udtalte jo allerede ved 1ste Behandling, hvorledes jeg opfattede Stillingen, idet jeg nemlig stadig gaar ud fra, at her foreligger det Spørgsmaal, om man ønsker at faa en Lov om Helligdagens Frihed af det Indhold, eller i alt Fald væsentlig det Indhold som det Forslag, der er kommet herved fra Landsstinget, eller om man ønsker at standse Sagen og forhindre, at der kommer noget ud af den. Jeg tror, at det efter de mange Aars Forhandlinger, der have fundet Sted, og de Resultater, der til dette Øjeblik ere vundne, kan siges, at desom man atter vil tage de gamle Strids-